

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Warszawie

LWA-4114-01-15/2012
I/12/003

Warszawa, 29 czerwca 2012 r.

Pan
Janusz Grzyb
Wójt Gminy Nadarzyn

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej ustawą o NIK, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Warszawie przeprowadziła w Urzędzie Gminy Nadarzyn² kontrolę prawidłowości wykorzystania środków przekazanych przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie³ na realizację dwóch zadań inwestycyjnych:

- „Budowa sieci kanalizacji sanitarnej podciśnieniowej w Kajetanach oraz rozbudowa stacji podciśnieniowej SP1 i dwa przejścia przewodami kanalizacji podciśnieniowej pod drogą krajową nr 8 w Nadarzynie” (zadanie I)⁴,
- „Budowa oczyszczalni ścieków o przepustowości Ośr.=350m³/d i kanalizacji sanitarnej w Wolicy” (zadanie II).

W związku z kontrolą, której wyniki zostały przedstawione w protokole podpisanym 31 maja 2012 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Panu Wójtowi niniejsze wystąpienie pokontrolne.

NIK ocenia pozytywnie, pomimo stwierdzonych nieprawidłowości, wykorzystanie przez Gminę Nadarzyn⁵ środków otrzymanych z WFOŚiGW na dofinansowanie zadań inwestycyjnych objętych kontrolą.

1. W latach 2008-2012 łączna kwota środków (w formie pożyczek) przekazanych Gminie Nadarzyn przez WFOŚiGW wyniosła 14 196,35 tys. zł. Środki te zostały wykorzystane na dofinansowanie sześciu zadań inwestycyjnych. W toku kontroli NIK szczegółowej analizie poddano realizację wymienionych na wstępie dwóch

¹ Dz. U. z 2012r., poz. 82.

² Dalej także: *Urząd*.

³ Dalej także: *Fundusz* lub *WFOŚiGW*.

⁴ Dalej także: *Budowa kanalizacji sanitarnej w Kajetanach*.

⁵ Dalej także: *Gmina*.

przedsięwzięć. W przypadku zadania I, pożyczka z WFOŚiGW w kwocie 4 203,84 tys. zł⁶, stanowiła 64,9% całkowitych kosztów (6 471,42 tys. zł), w przypadku zadania II, pożyczka z WFOŚiGW w kwocie 1 352,00 tys. zł⁷, stanowi 10% planowanego całkowitego kosztu inwestycji (13 446,85 tys. zł).

2. Występując z wnioskami o pożyczki do WFOŚiGW Gmina dysponowała umowami z wykonawcami powyższych zadań inwestycyjnych⁸. Wybór wykonawców nastąpił w postępowaniach o zamówienie publiczne, przeprowadzonych w trybie przetargu nieograniczonego, z zachowaniem zasad i procedur określonych w ustawie z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych⁹.

3. Budowa kanalizacji sanitarnej w Kajetanach przebiegała zgodnie z harmonogramem rzeczowo-finansowym przedsięwzięcia i została zakończona w terminie określonym umową pożyczki (t.j. 6 lipca 2008 r.).

W celu potwierdzenia osiągnięcia efektu rzeczowego zadania, Urząd złożył do WFOŚiGW protokoły odbioru¹⁰, kosztorysy powykonawcze, dokumentacją przekazania sieci do użytkowania¹¹ oraz zawiadomienia o zakończeniu budowy¹².

Z powyższych dokumentów wynika, że kanalizacja ma długość 13 146 mb, podczas gdy umowa z wykonawcą inwestycji oraz umowa pożyczki zakładały zrealizowanie kanalizacji o długości 12 942 mb, umożliwiającej podłączenie 193 posesji.

Wobec wykonania większego zakresu robót niż określono w umowie i wejściem w życie w dniu 1 stycznia 2008 r. ustawy z dnia 19 września 2007 r. o podatku od towarów i usług¹³, wzrost koszt całkowity zadania do kwoty 6 471,42 tys. zł brutto (o 1 667,90 tys. zł tj. o 34,72%). Na wniosek Funduszu, Urząd złożył szczegółowe wyjaśnienia do wniosku o rozliczenie trzeciej raty pożyczki. Wyszczególniono w nich prace mające wpływ na wzrost ceny zamówienia¹⁴ oraz wskazano, że możliwość zmiany wysokości wynagrodzenia wynikała z umowy z wykonawcą, w której strony przyjęły, że jego ostateczna wysokość zostanie ustalona na podstawie faktycznego obmiaru robót objętych umową oraz kosztorysu powykonawczego uwzględniającego ceny

⁶ Umowa Nr 8/08/OW/P z 6 lutego 2008 r.

⁷ Umowa Nr 141/11/OW/P z 16 września 2011 r.

⁸ Umowa Nr 342-216/2007 z 25 czerwca 2007 r. z firmą AMAR, której przedmiotem była budowa sieci kanalizacji sanitarnej podciśnieniowej w Kajetanach i dwóch przejść przewodami kanalizacji podciśnieniowej pod drogą krajową nr 8 w Nadarzynie oraz rozbudowa stacji podciśnieniowej SP1 oraz umowa Nr 342-438/2009 z 24 września 2009r. z konsorcjum firm AMAR i BUDIMER, której przedmiotem była budowa oczyszczalni ścieków o przepustowości Ośr.=350m³/d i kanalizacji sanitarnej w Wolicy.

⁹ Dz.U. z 2010 r. Nr 113, poz. 759 ze zm.

¹⁰ „Protokół odbioru robót – ostateczny” z dnia 6 kwietnia 2008 r. oraz „Protokół odbioru wykonanych robót budowlanych poszczególnych elementów” z dnia 12 czerwca 2008 r.

¹¹ „Protokół przekazania do użytkowania budowy sieci kanalizacji podciśnieniowej w Kajetanach” z dnia 7 kwietnia 2008 r., „Protokół odbioru z próby odtworzenia podciśnienia wykonanej kanalizacji podciśnieniowej w miejscowości Kajetany” z dnia 10 października 2008 r.

¹² Zawiadomienie o zakończeniu budowy wpłynęło do Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego w Pruszkowie oraz do Wojewódzkiego Inspektora Nadzoru Budowlanego w Warszawie w dniu 14 października 2008 r.

¹³ Dz. U. Nr 192 poz. 1382

¹⁴ Załączone do pisma znak L.dz. 145/S/2008 z dnia 11 sierpnia 2008 r. wyjaśnienie spółki AMAR.

jednostkowe określone w kosztorysie ofertowym. Umowa przewidywała także możliwość zmiany stawki podatku VAT na roboty stanowiące przedmiot umowy w przypadku zmiany obowiązujących przepisów w tym zakresie¹⁵.

4. NIK zwraca uwagę, że z dokumentów złożonych w WFOŚiGW nie wynika jednoznacznie czy i kiedy został osiągnięty efekt ekologiczny w postaci określonej w umowie¹⁶ ponieważ brak w nich informacji dotyczących: ilości ścieków przyjmowanych do oczyszczalni w wyniku realizacji zadania, liczby posesji, którym stworzono możliwość podłączenia oraz liczby zlikwidowanych szamb i wykonanych przyłączy na dzień osiągnięcia efektu ekologicznego. Wykazano jedynie liczbę odbiorców (171) podłączonych na dzień 3 listopada 2009 r.

Kierownik Referatu Inwestycji Urzędu wyjaśnił¹⁷, że „obliczeniowa” ilość ścieków z wybudowanej kanalizacji wynosi ok. 123 m³/d. Z załączonego do wyjaśnień pisma firmy AMAR wynika, że na dzień 18 grudnia 2008 r. wykonano 167 przyłączy do przedmiotowej sieci, z tego 130 - z odłączeniem szamb.

NIK zwraca uwagę na 8-miesięczne opóźnienie w rozliczeniu końcowym pożyczki. Wprawdzie dokumenty finansowe potwierdzające rozliczenie inwestycji oraz protokół końcowego odbioru prac, zostały dostarczone przez Gminę do Funduszu przed terminem wskazanym w umowie, jednak wymagane umową pełne rozliczenie kosztów realizacji przedsięwzięcia na wymaganym formularzu, tj. zestawienie faktycznych źródeł finansowania i zbiorcze zestawienie faktur, a także potwierdzenie uzyskania efektu ekologicznego¹⁸ zostały złożone w Funduszu w dniu 4 listopada 2009 r., podczas gdy termin - określony w § 7 ust. 3 umowy pożyczki - upłynął w dniu 7 marca 2009 r. Jak wyjaśniła Skarbnik Gminy¹⁹, niezłożenie rozliczenia końcowego na odpowiednim formularzu było przeoczeniem.

Zgodnie z § 12 ww. umowy pożyczki, możliwość ubiegania się o umorzenie przysługiwała Gminie m. in. po: terminowym wykonaniu przedsięwzięcia i osiągnięciu zamierzonego efektu ekologicznego, wywiązaniu się ze zobowiązań wynikających z umowy pożyczki, oraz przeznaczeniu środków finansowych uzyskanych w wyniku umorzenia na inne aktualnie realizowane przedsięwzięcia z zakresu ochrony środowiska lub gospodarki wodnej.

¹⁵ W § 12 ust. 2 umowy Nr 342-216/2007 wynagrodzenie na dzień otwarcia ofert, za całość robót ustalono na: (netto 4.470.469,49 zł; + podatek VAT w wysokości 7% (97% całości) tj.: 303.544,88 zł; + podatek VAT w wysokości 22% (3% całości) tj.: 29.505,10 zł = brutto 4.803.519,47 zł.) Aneksem nr 2 z dnia 2 stycznia 2008r. – sporządzonym w związku ze zmianą od 1 stycznia 2008 r. wysokości opodatkowania infrastruktury towarzyszącej budownictwu mieszkaniowemu - § 12 pkt 2 ppkt 2 umowy otrzymał brzmienie „Podatek VAT w wysokości 22% dla całości pozostałej inwestycji.”

¹⁶ Efekt ekologiczny, zgodnie z umową pożyczki z WFOŚiGW miał zostać osiągnięty do dnia 6 stycznia 2009 r. i miał polegać na: przyjmowaniu do oczyszczalni, w wyniku realizacji zadania ścieków w ilości 115,8 m³/d, wykonaniu kanalizacji o długości 12.942 mb, w tym: 10.480 mb kanalizacji podciśnieniowej i 2.462 mb kanalizacji grawitacyjnej, stworzeniu możliwości podłączenia dla 193 posesji, likwidacji 130 szt. szamb oraz wykonaniu 160 szt. przyłączy - na dzień osiągnięcia efektu ekologicznego, odbiorze ścieków przez oczyszczalnię ścieków w Nadarzynie.

¹⁷ Pismo z dnia maja 2012 r.

¹⁸ W tym: oświadczenie Zakładu Usług Komunalnych w Nadarzynie z dnia 3 listopada 2009 r. dotyczące ilości wykonanych przykanalików (w którym wykazano 171 odbiorców podłączonych do kanalizacji w Kajetanach) oraz oświadczenie stwierdzające że ścieki z ww. kanalizacji są odbierane przez Gminną Oczyszczalnię Ścieków w Nadarzynie; a także podpisana przez Kierownika Referatu Inwestycji Urzędu informacja z dnia 4 listopada 2011 r. o długości wykonanej sieci.

¹⁹ Pismo z 7 maja 2012 r.

Gmina uzyskała warunkowe umorzenie²⁰ części pożyczki w kwocie 840,77 tys. zł przyznanej na budowę kanalizacji sanitarnej w Kajetanach. Pozostałą część pożyczki w kwocie 3 363,10 tys. zł została spłacona wraz z należnymi odsetkami (286,53 tys. zł), zgodnie z harmonogramami określonymi w umowie pożyczki.

5. Zadanie pn. „Budowa oczyszczalni ścieków o przepustowości Ośr.=350m³/d i kanalizacji sanitarnej w Wolicy”, na dofinansowanie którego Gmina zobowiązała się przeznaczyć równowartość ww. kwoty umorzonej warunkowo oraz uzyskała z Funduszu pożyczkę w kwocie 1 352,00 tys. zł, nie zostało zrealizowane do zakończenia kontroli NIK.

Termin realizacji i rozliczenia finansowego ww. przedsięwzięcia, ustalony w § 4 ust. 2 umowy umorzeniowej na 31 stycznia 2012 r., został przesunięty do dnia 30 kwietnia 2013 r (aneks Nr 1 z dnia 7 marca 2012 r.).

Jak ustalono, do dnia zakończenia kontroli Gmina wydatkowała na realizację zadania środki własne w kwocie 5 731,34 tys. zł (52,22% kosztu całkowitego zadania) oraz rozliczyła dwie transze pożyczki z Funduszu na łączną kwotę 946,90 tys. zł.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, NIK wnosi o:

1. Dokumentowanie efektów ekologicznych zrealizowanych zadań zgodnie z zapisami umowy z Funduszem.
2. Dokonywanie rozliczeń dofinansowanych zadań w terminach i formie określonej w umowie z Funduszem.

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Warszawie, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje przedstawienia przez Pana Wójta, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków, bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Panu prawo zgłoszenia na piśmie do dyrektora Delegatury NIK w Warszawie umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków, zawartego w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o której mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.

²⁰ Na podstawie umowy Nr 0144/10/U z dnia 31 grudnia 2010 r.